

Seminář č. III. – Tradiční právní argumenty

I. Prostudujte si úryvek z knihy Ch. Perelmana Právní logika (přístupný v ISu ve složce Učební materiály\Seminární četba) a odpovězte na následující otázky:

- 1) V čem se změnilo pojmání právní argumentace mezi pojetím pojmové jurisprudence a tzv. sociologických škol?
- 2) Které argumenty svědčí pro rozšíření dosahu pravidla o zákazu vstupu psů na stanici?
- 3) Z přehledu argumentů uvedených v bodě 33 tohoto úryvku jsou založeny na eliminaci a které na analogii?
- 4) Pokuste se charakterizovat společné rysy obou skupin argumentů.
- 5) Které právní argumenty jsou založeny na ideji práva jako systému?

II. Přiřadte k jednotlivým výkladům použité právní argumenty a určete, ze kterých výkladových metod jsou dovozeny. Dále zdůvodněte, zda jsou uvedená řešení podle Vašeho názoru správná a plausibilní:

- a) *Věci jsou podle § 498 nového občanského zákoníku movité nebo nemovité, třetí možnost není. Zvíře není věc nemovitá, neboť se nejedná ani o pozemek, ani o stavbu, ani o právo nemovité povahy. Z toho vyplývá, že zvíře je věc movitá.*
- b) *Rozhodnutí, kterým se dodatečně stavba nebo její změna povoluje, musí mít obsahově stejné náležitosti jako stavební povolení. Nelze připustit výklad zákona, který by stanovil mírnější kritéria pro dodatečné povolení stavby, resp. její změny, než jaká jsou kladena na řádné stavební povolení. Má-li totiž norma určité požadavky na řádné rozhodnutí v situaci, kdy žadatel o stavební povolení postupoval podle zákona, tím spíše je musí mít na rozhodnutí svou povahou mimořádné, kdy žadatel od počátku zákon nerespektoval.¹*
- c) *Je-li pro řízení o kasační stížnosti (z. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní) před Nejvyšším správním soudem třeba povinného zastoupení advokátem, nelze trvat na této procesní povinnosti tehdy, pokud se jedná o kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o neustanovení advokáta pro řízení o žalobě před krajským soudem.*
- d) *Pokud však omezení daná územním plánem (jeho změnou) zasáhnou – samozřejmě opět jen za předpokladu, že i další shora uvedené podmínky tohoto zásahu budou splněny – vlastníka ve větší než spravedlivé míře, je na místě uvažovat o mechanismu poskytnutí náhrady za takové omezení. Zákonodárce v některých případech takový mechanismus výslovně do stavebního zákona inkorporoval, konkrétně v jeho § 102, který zakotvuje náhrady za změnu v území. Taková náhrada přísluší podle odst. 1 zmíněného ustanovení „vlastníkovi pozemku nebo stavby, jehož práva byla při užívání pozemku nebo stavby na základě územního opatření o stavební uzávěře omezena“; náhrada dále přísluší (avšak teprve s účinností od 1. 1. 2012, viz § 198 stavebního zákona) podle odst. 2 zmíněného ustanovení „vlastníkovi pozemku, jehož určení k zastavění bylo zrušeno na základě změny územního plánu nebo regulačního plánu, anebo vydáním nového územního plánu nebo regulačního plánu nebo zrušením*

---

¹ Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2007, čj. 1 As 46/2006-75

územního rozhodnutí podle § 94 odst. 3“ stavebního zákona. Výše uvedené skutkové podstaty náhrad nepokrývají celou škálu možných případů, kdy zásah (též v podobě omezení vyplývajícího z územního plánu) do vlastnického práva má takovou intenzitu, že je nezbytné jej kompenzovat náhradou. Vzniká tedy otázka, jak takovou mezeru v právní úpravě řešit. Že se o mezeru v právní úpravě jedná, je zjevné – z čl. 11 LZPS, zejména z jeho odstavce 4, vyplývá, že každý jinak přípustný zásah do vlastnického práva vyjma zásahu „de minimis“ (viz implicitní omezení vlastnického práva vyplývající z odst. 3 zmíněného článku LZPS) musí být kompenzován. Pojem „nuceného zásahu do vlastnického práva“ je autonomním pojmem Listiny základních práv a svobod a je neodmyslitelně spojen s vlastnickým právem jako s jedním ze základních ústavně zaručených práv vytvářejících podmínky pro reálnou svobodu jednotlivce a pro jeho nezávislost na jiných jednotlivcích i na státu; jeho významové zužování je tedy vyloučeno z diskrece zákonodárce. Pokud tedy zákonodárce výslovně upravuje náhrady jen pro některé myslitelné případy, zatímco o jiných mlčí, nelze než – má-li být naplněn požadavek ústavně konformního výkladu „jednoduchého“ práva – dospět k závěru, že uvedenou náhradu by bylo možno přiznat na základě přímé aplikace čl. 11 odst. 4 LZPS za přiměřeného užití ustanovení § 102 stavebního zákona, čítaje v to i ustanovení o subjektech povinných k výplatě náhrad, o lhůtách a procedurách k jejich poskytnutí a o soudní ochraně.²

III. Přečtěte si usnesení zvláštního „konfliktního“ senátu pro řešení některých kompetenčních sporů ze dne 14. 12. 2017, č.j. Konf 44/2017-7 (uloženo v ISu ve složce Učební materiály\Judikatura) a přemýšlejte nad následujícími otázkami:

- 1) Do jaké větve soudnictví řadila předmětný právní vztah praxe před sjednocujícím rozhodnutím konfliktního senátu?
- 2) K jaké výkladové metodě náleží výklad podle „povahy věci“?
- 3) Jaké argumenty a prameny užil konfliktní senát při hledání povahy vztahu mezi zaměstnancem a Úřadem práce týkající se ochrany zaměstnance při platební neschopnosti zaměstnavatele?
- 4) Vymezte cíle, účely a hodnoty sledované zákonem 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.
- 5) Najděte momenty systematického výkladu v odůvodnění a blíže určete, jaké části systematiky právního řádu hrají v použité argumentaci hlavní roli.
- 8) Mohou různé teorie rozlišení soukromého a veřejného práva generovat různé závěry o povaze téhož právního vztahu? A jak tomu bylo v řešeném případě?
- 9) Najděte v odůvodnění ekonomický argument. Svědčí pro zaujatý právní závěr, či nikoliv a proč?
- 10) Posuďte význam argumentace fikcí racionálního zákonodárce pro řešení věci a posuďte přesvědčivost tohoto argumentu.

---

² Podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 7. 2009, č.j. 1 Ao 1/2009 – 120, přístupné na www.nssoud.cz